

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - В А Р Н А
СТОПАНСКИ Ф А К У Л Т Е Т
КАТЕДРА „СТОКОЗНАНИЕ“

Приета от ФС: протокол № 11/25.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Приета от КС: протокол № 9/11.04.2024 г.

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А   П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ЕКСПЕРТИЗА НА ПРОМИШЛЕНИТЕ СТОКИ“

ЗА СПЕЦ: „Качество и експертиза на стоките“; ОКС „магистър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 5 за СС и СНУ; 6 за ДНДО и СПН

СЕМЕСТЪР: 9 за СС и СНУ; 11 за ДНДО и СПН

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 240 ч.; в т.ч. аудиторна 75 ч.

КРЕДИТИ: 8

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	45	3
• УПРАЖНЕНИЯ (лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	165	-

Изготвили програмата:

1. ....
(доц. д-р Антоанета Стоянова)
2. ....
(гл. ас. д-р Величка Маринова)
3. ....
(гл. ас. д-р Радослав Радев)

Ръководител катедра: .....
„Стокознание“ (доц. д-р А. Стоянова)

I. АНОТАЦИЯ

Дисциплина „Експертиза на промишлените стоки“ е предназначена за студентите от магистърска специалност „Качество и експертиза на стоките“. Тя се основава на необходимостта от задълбочаване на знанията относно качеството на стоките, тяхната правилна идентификация и разкриване на възможни количествени, качествени, асортиментни и стойностни фалшификации.

Студентите получават знания и разбиране по въпросите за същността, законовата основа, видовете стокови експертизи на промишлените стоки, обектите, субектите, средствата за стоковата експертиза, тяхната организация, методи и правила за провеждане, начина за оформление на резултатите от експертизите. Разгледани са и въпросите за основите на идентификацията на промишлените стоки, тяхната проследимост, различните видове фалшификация като обект на стоковите експертизи. Изучават се особеностите на екологичните и съдебните стокови експертизи, което ще даде възможност за по-голяма адаптивност на студентите при тяхната реализация в съвременните пазарни условия.

В лабораторните занятия студентите придобиват практически умения за: систематизиране и обобщаване на информация за стоките; работа с нормативни и технически документи в областта на експертизата и оценката на качеството; организация и осъществяване на различни видове експертизи на конкретни промишлени стоки; прилагане методите и средствата за идентификация, оценка на качеството и безопасността на стоките; за установяване на различни видове фалшификации; обработване резултатите от контрола; определяне характера и вида на операциите при провеждане на експертизата на промишлените стоки.

Придобитите знания и формираните умения по дисциплината са на основата на широко профилна подготовка с хибриден характер от областта на точните науки (химия, микробиология), правото и мениджмънта. Те ще дадат възможност за разширяване на знанията по дисциплините „Системи за управление на качеството“, „Сертификация на стоките и услугите“ и придобиване на нови умения за решаване на научни и експертни задачи относно проследимостта на стоките, тяхната идентификация, оценка и контрол.

Придобитите компетентности на студентите по дисциплината ще позволят тяхната успешна реализация за провеждането на ефективен държавен, митнически, съдебен и потребителски контрол при покупка, логистика, внос и износ на промишлените стоки, както и за изготвяне на различни стокови експертизи по целия им жизнен цикъл.

Дисциплината „Експертиза на промишлените стоки“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности съгласно препоръката на Съвета на Европейския съюз (ЕС) от 22 май 2018 г.:

- **многоезикова – група 2**, развива способност за разбиране и съставяне на текстове — при различни равнища на владеене на различни езици — относно извършването на технологията на експертиза за стоки от различни производители, вносителите и износителите. Изисква познаване на терминологията и изискванията на нормативни, технически и технологични документи, регламентиращи и пряко свързани с отделните етапи при осъществяване на различни експертизи относно характеристиките и качеството на стоките, предлагани на международния пазар.

- **гражданска – група 6**, развива уменията за справяне с разногласия и за вземане на решения, които са в услуга на цялата общност при възникнали спорове относно качеството на предлагани стоки и необходимостта от решаване на потребителски спорове и такива между контрагенти по различни договори в областта на стоките.

- **предприемаческа – група 7**, изгражда способността за критично мислене и анализиране, наблюдателност на възникнали казуси в областта на стоковото производство и оценка на качеството на формираната и реализирана продукция. Развива способността за работа в екип по процедурните изисквания на технологията за извършване на различни експертизи, като спо-

собства за представяне на уменията за тълкуване на различна информация и предполага разгръщането на психическата устойчивост, креативност, гъвкавост и умение за управление на риска на участващите експерти.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Правна регламентация на експертизите		3		
1.1.	Законова основа за провеждане на стокови експертизи.			
1.2.	Законодателни основи на дейността на експертите – правна регламентация на вещите лица, права и задължения на специалиста – експерт.			
Тема 2. Същност и класификация на експертизите		3		
2.1.	Същностна характеристика на експертизата – цели, задачи, принципи, особености.			
2.2.	Класификация на стоковите експертизи.			
Тема 3. Обекти и субекти на стоковата експертиза		3		
3.1.	Обекти експертиза – обща характеристика и специфика.			
3.2.	Субекти на експертиза – участници и изисквания. Области на професионална отговорност при извършване на стоковите експертизи.			
Тема 4. Организация и провеждане на стоковата експертиза		3		
4.1.	Организиране на стоковата експертиза – необходимост, назначаване, изисквания.			
4.2.	Техника за провеждане на експертизата.			
4.3.	Документално оформяне на стоковата експертиза.			
4.4.	Типични грешки при провеждане на стоковата експертиза.			
Тема 5. Експертиза на потребителните свойства на промишлени стоки. Видове, средства и методи на стоковата експертиза		3		
5.1.	Същност на експертизата на потребителните свойства на промишлените стоки			
5.2.	Видове експертиза на промишлените стоки.			
5.3.	Средства и методи на стоковата експертиза.			
Тема 6. Експертиза за идентификация и проследимост на промишлените стоки		6		
6.1.	Същност на експертизата за идентификация и проследимост на промишлените стоки – критерии, показатели, методи, процедура.			
6.2.	Видове идентификация на промишлените стоки.			
Тема 7. Фалшификация на промишлените стоки		6		
7.1.	Същност на фалшификацията като обект на стокова експертиза.			
7.2.	Законодателство в областта на фалшификацията на стоки.			
7.3.	Видове фалшификация на промишлените стоки.			
Тема 8. Експертиза на етерични масла и парфюмерийни стоки		3		6
8.1.	Експертиза на етерични масла.			
8.2.	Експертиза на парфюмерийни стоки.			
Тема 9. Екологична експертиза на промишлените стоки.		3		3
9.1.	Екологична експертиза – същност, характеристика и видове.			
9.2.	Изземване и унищожаване на недоброкачествените и опасни			

	стоки.			
Тема 10. Експертиза на текстилни стоки		3		6
10.1.	Експертиза на суровини, материали.			
10.2.	Експертиза на текстилни стоки.			
Тема 11. Санитарно – хигиенна и козметична експертиза		3		6
11.1.	Санитарно – хигиенна експертиза – нормативна база, обекти, субекти, видове.			
11.2.	Експертиза на козметични стоки.			
Тема 12. Експертиза на кожи и обувни стоки		3		6
12.1.	Експертиза на кожи.			
12.2.	Експертиза на обувни стоки.			
Тема 13. Стоково съдебна и документална експертиза		3		3
13.1.	Същност, особености, правила за извършване и оформление на стоково съдебната експертиза.			
13.2.	Документална експертиза – изисквания, етапи на провеждане.			
Общо:		45		30

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Практически задачи в лабораторни упражнения	15	30
1.2.	Протоколи за проведените лабораторни упражнения	15	30
1.3.	Тест	1	20
Общо за семестриалното оценяване:		31	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест)	1	85
Общо за сесийното оценяване:		1	85
Общо за всички форми на контрол:		32	165

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Георгиева, Н., Желязкова, М., Стойкова, Т. Стокознание на промишлените стоки – част III. Наука и икономика, ИУ – Варна, 2008.
2. Цанков, П. и др. Съдебни експертизи. ВСУ „Черноризец Храбър“, Варна, 2012 г.
3. Дзахмишева И.Ш. и др., Идентификация и фалшификация непродоволственних товаров, М.: „Дашков и Ко“, 2013.
4. Дзахмишева И.Ш., З.И. Балаева и др., Товароведение и експертиза швейных, трикотажных и текстильных товаров, Москва : „Дашков и Ко“, 2012.
5. Николаева М.А. Теоретические основы товароведения и экспертизы товаров. Част 2. Товарная экспертиза, Москва: НОРМА ИНФРА – М, 2014.
6. Стойкова Т. Идентификация и фалшификация на парфюмерийните стоки, ИУ – Варна, сп. „Известия“, бр.3, 2003 г.
7. Стойкова Т. Качество на парфюмерийните стоки на българския пазар, Научни трудове на УХТ – Пловдив, Том LIII, Св.1, Академично издателство на УХТ – Пловдив, 2006.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Лазарова, М. и др. Практическо помагало за вещи лица и кандидати за вещи лица. Административен съд – Велико Търново, 2012.
2. Петрище Ф.А. Теоретически основи товароведения и експертизы, М.: Издательско-торговая корпорация „Дашков и К“, 2013.
3. Симеонов, В. Пожаротехническа експертиза. Световит: София, 2012.
4. Стойкова, Т. Подготовка на кадри в областта на качеството, контрола и експертизата на стоките. Качество, контрол и експертиза на стоките: Сборник с доклади от Кръгла маса с международно участие = Quality, Control and Expertise of Goods: Articles from a Round Table with Intern. Participation, Варна: Наука и икономика, 2019, 19 - 27.
5. Стойкова Т. Качество на парфюмерийните стоки на българския пазар, Научни трудове на УХТ – Пловдив, Том LIII, Св.1, Академично издателство на УХТ – Пловдив, 2006.
6. Стойкова Т. Промени при съхранение на гераниево етерично масло, Научна конференция с международно участие “Хранителна наука, техника и технологии – 2007, Научни трудове УХТ – Пловдив, Том LIV, Св. 1, Пловдив, Академично издателство на УХТ-Пловдив, 2007, с. 339- 345.
7. Нормативно законодателство – чуждестранно, европейско и българско (Регламенти, Директиви, Закони, Наредби).